

Čís. 1190.

Zločin veřejného násilí dle §u 99 tr. zák.

Není třeba, by zlo, jímž pohroženo, bylo zlem bezprostředně hrozícím.

(Rozh. ze dne 23. dubna 1923, Kr I 381/22.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku zemského trestního soudu v Praze ze dne 9. února 1922, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem veřejného násilí dle §u 99 tr. zák.

D ů v o d y:

Zmateční stížnost dovozuje, že pro skutkovou podstatu zločinu dle §u 99 tr. zák. je zapotřebí hrozby, ohlašující nějaké násilí bezprostřední, a že nestačí, měla-li H-ová strach, že stěžovatel mohl by jí někdy v budoucnosti ublížiti. Než nelze stížnosti přisvědčiti. Způsobilst pohrůžky, vzbuditi důvodnou obavu, není podmíněna tím, že zlo, jímž se hrozí, jest označeno jako zlo bezprostředně nastávající; osoba, jíž bylo hrozeno, může opovědi zla býti uvedena ve strach a nepokoj i tehdy, má-li za to, že opovězené zlo nebude uskutečněno hned, nýbrž v době budoucí. Naopak obavy, jinak odůvodněné, mohou býti tím intensivnější, musí-li ohrožená osoba míti za to, že pachatel uskuteční zlo nebo pokusí se o to nikoliv již v době vyhrůžek, kdy ohrožený, maje se právě pro čerstvý dojem vyhrůžky na pozoru, jest připraven k obraně neb útěku, nýbrž v době pozdější, až okolnosti budou pro pachatele příznivějšími a ohrožený opomene náležitou opatrnost, neočekáváje útoku. Stav strachu a nepokoje, do něhož osoba ohrožená byla vyhrůžkou uvedena, prodlužuje se, bylo-li zlo opovězeno pro budoucnost, časově, takže míra duševní trýzně nejistotou, kdy zlo nastane, není zmenšena, nýbrž spíše stupňována. Nelze proto shledati právní omyl v tom, že nalézací soud podřadil projevy stěžovatelovy, o které jde, pojmu nebezpečné vyhrůžky dle §u 99 tr. zák., třeba že Růženě H-ové nebylo pro přítomnost jiných osob očekávati uskutečnění zla ihned, bezprostředně po vyhrůžných projevech, ale obávati se, že stěžovatel jí způsobí opovězené zlo později, až bude v noci její manžel za službou venku a ona s dítětem sama doma. Rozhodným je pouze úmysl stěžovatelův, uvésti Růženu H-ovou ve strach a nepokoj a způsobilst vyhrůžek, vzbuditi důvodnou obavu; nalézací soud zjistil obě známky skutkové bezvadně, odůvodnil dotyčné výroky případně a uvážil také obšírně důležitost zla a všechny okolnosti, povahu stěžovatelovu, náchylnost jeho k opilství a způsob, jakým se choval při příběhu, o který jde.

Čís. 1191.

»Udáním« ve smyslu §u 209 tr. zák. jest tvrzení vůči vrchnosti, že se označená osoba dopustila určitého zločinu. Lhostejno, že tvrzení bylo vysloveno k dotazu vrchnosti. Stačí, byl-li domnělý pachatel označen

takovými znameními, jež připadají na všechny jednotlivce nějaké skupiny, skládající se z několika málo určitých osob, třeba že nejsou uvedeny další znamení, hodící se jen na jednoho z této skupiny.

(Rozh. ze dne 23. dubna 1923, Kr I 1052/22.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalované do rozsudku krajského soudu v Chebu ze dne 17. července 1922, jímž byla stěžovatelka uznána vinnou zločinem utržení na cti dle §u 209 tr. zák.

D ů v o d y :

Zmateční stížnost dovozuje s hlediska důvodu zmatečnosti čís. 9 lit. a) §u 281 tr. ř., že napadeným rozsudkem zjištěná činnost stěžovatelčina nezakládá skutkové podstaty zločinu utržení na cti, jímž byla uznána vinnou, jelikož tu není udání z vlastního popudu a jelikož udání nesměřovalo proti určitému jednotlivci. Vývody jsou pochybeny. Udati někoho u vrchnosti pro vymyšlený na něj zločin, neznamená, než tvrditi vůči vrchnosti, že označená osoba dopustila se určitého zločinu. Jakékoliv tvrzení tohoto rázu příčí se veřejnému zájmu, který požaduje, by stíhán a potrestán byl jen, kdo se trestného činu skutečně dopustil, a poškozuje osobu, krivě nařknutou. Neboť vzbuzuje, nebo sesiluje aspoň podezření vrchnosti, že určitý trestný čin byl určitou osobou spáchán, a zjednává nebo sesiluje podklad, jenž ukládá vrchnosti, by pátrala a zjišťovala, zda byl zločin skutečně spáchán a zda byl spáchán právě nařknutou osobou. Nezáleží tudíž na tom, že stěžovatelka učinila výpověď, o kterou jde, dne 11. srpna 1919 na četnické stanici ve V. k dotazu četníků, nikoliv z vlastního popudu. Stěžovatelka nemohla býti v pochybnostech o tom, že jedině na její výpovědi závisí, zda potrvá dále u vrchnosti předpoklad, že byla na ní určitou osobou ve V. dne 26. července 1919 spáchána zločinná krádež, a že tento předpoklad zmizí, jakmile dle pravdy prohlásí, že není pravdou, co vrchnosti oznámil hostinský F. na základě sdělení, které byla svému manželovi učinila stěžovatelka. Nechtěla-li stěžovatelka, by i na dále určitá nevinná osoba zůstala v očích vrchnosti nařknutou z vymyšleného zločinu, bylo na ní, by již při výslechu četnictva v G., po případě by při pozdějším výslechu (11. srpna 1919) na četnické stanici ve V. dle pravdy udala, že není pravdou, co F. oznámil. Trvala-li naopak i při tomto výslechu na nepravdivém svém seznání, potvrdila-li oznámení nepravdivého obsahu, tvrdila tím znovu vůči vrchnosti, že určitá osoba spáchala určitý zločin, a udala takto někoho vrchnosti pro vymyšlený naň zločin. Nebezpečí, že bude osoba nevinná vrchností stíhána, vzchází nejen, je-li nařknutá osoba označena jménem anebo jiným způsobem, který nehodí se než na jedinou osobu, nýbrž i, je-li pachatel označen takovými znameními, které připadají na všechny jednotlivce nějaké skupiny, skládající se z několika (málo) určitých osob, třebaže nejsou současně uvedeny další znamení, hodící se jen na jednoho z této skupiny. V obou případech jde o nařknutí určitých jednotlivců. Je-li udáním v onom případě nebezpečí neodůvodně-

ného stihání vydán jedinec, jest jím v tomto směru v druhém případě ohrožováno a poškozováno jednotlivců několik. Případně pokládá proto nalézací soud za dostatečné a rozhodující, že byl udáním stěžovatelčiny ze zločinu krádeže (zneužití moci úřední), obviněn příslušník určitého, a to úzce vymezeného kruhu osob, za jaké mohly přijíti v úvahu jen Adam Z., Josef B., František D. a František V. Tím, že stěžovatelka při pozdější, třebaže týž den provedené konfrontaci s těmito osobami prohlásila, že nemůže v žádné z nich pachatele poznati, nebylo dřívější její seznání, o které jde, zbaveno povahy udání určité osoby ze zločinu. Případně podotýká v tomto směru nalézací soud, že již tato konfrontace byla úkonem vyhledávacím, směřujícím ku zjištění, která z nařknutých 4 osob odejmula stěžovatelce bezprávně 15.000 marek. Nehledíc ani k tomu, nebylo ono prohlášení po konfrontaci na závadu dalšímu vrchnostenskému vyhledávání proti oněm osobám, ježto stěžovatelka nevyjádřila se po konfrontaci, že nikdo z oněch osob jí peněz neodňal, nýbrž jen prohlásila, že nemůže poznati, kdo je pachatelem z oněch osob, které výhradně mohly přijíti v úvahu a o kterých stěžovatelka trvala takto i na dále na svém nepravdivém udání, že jedna z nich z jejího držení odejmula bez jejího svolení částku 15.000 marek. Účinek, kterému čelí ustanovení Šu 209 tr. zák., mohl z udání stěžovatelčina nastati a také skutečně nastal. Právní posouzení věci nalézacím soudem odpovídá tudíž zjištěnému skutkovému ději a zákonu.

Čís. 1192.

Ohmatavání na prsou neb jiných (byl i oděvem zakrytých) částech těla nedospělců za účelem ukojení chlípných chťičů, jest zneužitím ve smyslu Šu 128 tr. zák.

Svedením ke smilstvu (§ 132 tr. zák.) jest každé působení na předmět trestného činu, by se podrobil vůli jednajícího.

(Rozh. ze dne 26. dubna 1923, Kr I 1160/22.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Hradci Králové ze dne 18. srpna 1922, jímž byl obžalovaný uznán vinným zločinem Šu 128 tr. zák. a přestupkem Šu 516 tr. zák., vyhověl však zmateční stížnosti státního zastupitelství do téhož rozsudku, pokud jím byl obžalovaný dle Šu 259 čís. 3 tr. ř. sprostěn z obžaloby pro zločin dle Šu 132 tr. zák., rozsudek v osvobozujícím výroku zrušil a vrátil věc prvému soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

D ů v o d y:

Po věcné stránce (č. 9 a) Šu 281 tr. ř. snaží se stížnost dovoditi, že zjištěné jednání obžalovaného nezakládá skutkové podstaty zločinu dle